

PAN KAREL BEČVÁŘ

Dnes je sedmého dubna 2015. Nahráváme pamětníka pana Karla Bečváře v jeho bytě Ladova 5, Jihlava. Jsme žáci 8. B, Stanislav Neruda, Ladislav Kašpárek, Kristýna Kalábová, Tereza Lebrušková a Vojtěch Novotný ze Základní školy Jihlava, Kollárova 30. Doprovází nás paní učitelka Veronika Haláková.

Pan Bečvář začal svoje vyprávění obdobím první republiky. Narodil se do rodiny, která byla dobře zabezpečená. Chodil do Komenské školy. Jeho rodina hostila na oběd jednou týdně žáka z jeho třídy. Zažil ztracení tří židovských žáků, jako děti tuto událost neřešily. Lidé byli dříve o něco skromnější a chodili bosí, až na hranice města, aby ušetřili boty.

Jako mladý neměl reálné představy o válce. Ve škole si zkoušeli nasazovat plynové masky. V březnu 1939 časně ráno bylo slyšet německé volání: „Prapory ven Hitler přichází.“ Všichni Němci byli připraveni a vyběhli na ulici. Od roku 1938 chodili němečtí žáci do německého gymnázia, kde byl zjevný německý dril. Armáda postupně zabírala školy, protože v nemocnicích nebylo dostatek místa. V bývalé Leninově škole (dnešní Seifertova) byla opravná armádních vozidel. S kamarády občas odmontovali nějakou součástku z vozů něm. armády, protože se jim líbila a ne z důvodu poškození německé armády. Pokud někdo porušoval zákazy, například týkající se rozhlasu, byl potrestán, třeba i smrtí.

Válečné zimy byly opravdu kruté. Jednou, když byl bruslit na rybníku a viděl ohromné létající těleso, myslel si, že to byl meteorit. Zajímavé bylo to že, o tom tělesu nikdo nic nevěděl.

Stalo se, že mu zatkli otce na udání nějakého Čecha. Češi tehdy totiž hodně udávali. Dvě věci přispěly k tomu, aby jeho otce propustili:

1. Usnul před výslechem a oni z toho vyvozovali, že má čisté svědomí.
2. Měl vlivného přítele pana Bardase.

Pan Bardas byl úředník německého původu. Měl českou manželku a česky vedeného syna. Ke konci války měl strach z konce, protože znal jména udávajících. Stalo se mu to osudným. Zabili ho. Potom nemohl svědčit proti lidem, kteří byli najednou velcí hrdinové.

Jeho vrahové byli zatčeni ale až díky mezinárodnímu tlaku, který vyvolala jeho manželka. Tehdy byla ovšem amnestie, která se vztahovala právě na tyto zločiny.

V tehdejších dobách byli Židé obchodníci. Díky řemeslu svého otce se seznámil s Židem, který přežil válku ve včelíně s pomocí jednoho sedláka. Ovšem i toho zabili, asi z důvodu pomsty.

Díky dobrým znalostem němčiny byl ve skupince dětí, které se učily s německými dětmi a armádou. Získali tak nějaká privilegia např. přednost vstupu do krytů. Kryty bývaly v katakombách. Právě v katakombách se nakazil žloutenkou, protože tam často chodili. Otec ho šel omluvit a oni na něj řvali, že oni rozhodují, co se s ním bude dít a on do toho nemá co zasahovat.

V tu dobu byla jeho o 7 let starší sestra v Brně. Na Brno byl nálet a pak přišel telegram: „Stal se zázrak, žiju.“ Dům vedle dostal přímý zásah.

Za války nebyli fašisti. Byli pouze Němci, kterým se nevěřilo.

Po válce se Němci báli Rudé armády, a proto utíkali s vozíky a pěšky před Rudou armádou.

Jednou k nim domů přišla rodina hledající místo k přespaní, ale odešli, protože to měli moc krásné pro tak chudé lidi.

Se svým kamarádem se rozhodl, že půjde Rusům naproti. Slyšeli však střelbu, a tak si vzali helmy německých padlých vojáků. S těmi helmami šli naproti ruským vojákům.

Rusové po příchodu na naše území neměli znalosti tehdejší doby, a tak třeba viděl pluk vojáků s deštníky, i když nepršelo, taky rádi házeli nádobí z oken a líbilo se jim, jak se rozbije. Po osvobození bylo všude velmi radosti.

Po roce 1984 byl vyhozen ze školy a byly k tomu 3 důvody:

1. Řekl: „Do svazu mládeže nevstoupím, zavání to východem.“
2. Prý měl vědět, že uteče jeho švagr, který byl voják ze západu.
3. Důvod si nepamatuje.

Než došlo k větším střetům mezi východem a západem, tak utekl přes Aš do Bavorska.

V Německu asi s dvaceti lidmi šel do cizinecké legie. Myslel si, že v případě války bude zařazen do své armády. Po registraci odjeli z Německa do Francie, kde je cvičili. Za hranicemi nastal dril. Nakonec zjistil, že by tam pouze pracovali a dělali podřadné práce, tak z cizinecké legie odešel. Potom šel do Německa. V Německu bylo vidět, že lidé, kteří byli postiženi válkou neměli nic, zatímco zbohatlíci měli hodně. V Německu přebýval v internačním táboře. Dozvěděl se ale, že je lepší tábor vzdálený asi 45km. Tak se vydal na cestu se svým kamarádem. Prosili po domech o kousek chleba. Když už nastávala noc, tak zašli na policejní stanici, aby je dali do vězení a mohli tak přespat v teple. Dostali se do většího tábora, tam jim dali jídlo, ale poslali je zpět. Nakonec dostali práci u železnice. Tam pracovali i trestanci ale podmínky se od sebe moc nelišily.

Potom, co se vrátil zpátky o tábora, dostal nabídku cvičení s tanky, ale neodjel ani nevyužil nabídky, protože do tábora přišel Pražák, který říkal, že po navrácení do republiky by se jim přes jeho známého podařilo sehnat pasy a byli by volní a na nikom závislí. Přijali tuto nabídku. Tak před Vánocemi přišli k hranicím. Tam pak šli po silnici přes německou celnici, kde sešli z cesty. Šli lesem směrem na Aš, došli k patníku, na kterém bylo ČS a tak si mysleli, že jsou u konce cesty. Ale byla tam paseka plná sněhu a nikde nic. Odvážně se rozhodli, že to přejdou. Přešli to, ale bylo to strašné, měsíc na ně svítil jako reflektor a nikde nic. Bylo to nekonečné napětí.

Po příjezdu do Prahy na konzulátu nikdo nebyl, protože byl Štědrý den. Tak šli na Masarykovo nádraží, byli tam i lidé, na kterých bylo vidět, že mají lepší oblečení. Jeden z nich, ten inteligentnější zjistil, že přišli z pohraničí, a tak mu dal peníze. Za ně se dostal do Jihlavy. Dozvěděl se, že sestra utekla a otec už byl nemocen. Celý měsíc ho vyslychali, jak to bylo v zahraničí. Po vyslychání ho měli propustit, ale dali ho do vězení. Jeden pán mu dal jakous takous práci.

Jednou za ním do vězení přišel otec, aby s ním projednal, co bude dělat až ho propustí.

Po propuštění ho zaměstnali v pivovaru. Za dobu, co byl v pivovaru, se zdvojnásobila produkce. Za práci v pivovaru měl sice málo peněz, ale užil hodně zábavy, s pivovarem i trochu cestoval.

Další kapitolou jeho života byla služba u PTP. Narukoval a jel do Komárna. Cesta vlakem na určené pracovní místo v Tatrách byla hrozná. Dojeli po půlnoci a postele měli naházené v lese. Pracovali tam hlavně na výkopech. Pak ho odveleli jinam, kde se rušil kopec a s tou zeminou se zasypávala dolina.

U PTP nesměli mít zbraň a oni ho paradoxně dali do zbrojovky. Ve zbrojovce se mohlo různě šmejdit , ale mít zbraň bylo zakázané. Nakonec se dostal do Pardubic na letiště, kde se utvořil rekord položení 1200 m betonu v šířce 7,5 m za jednu prodlouženou směnu. Tam řekl ředitel: „Radši jednoho PTPaka než 10 TPaků. V Pardubicích za jednou boudičkou našel deníky armády, dodnes lituje, že si je neschoval.

Tímto vyprávění pana Bečváře skončilo. Vylíčil nám ze svého života vzpomínky, které se mu vybavují ještě dnes v souvislosti s válkou a dobou po válce.